

Дійсному членові НТШ Анні Рудницькій – 90!

У мене, як і багатьох людей мого віку, часто виникає бажання ще раз відновити в пам'яті згадки, спогади про знайомих, близьких мені людей, з якими я зустрівся в житті, з якими я контактував протягом коротшого чи довшого відрізка часу за останні активні 80 літ свого життя. Це мої колеги з шкільних і гімназійних часів, студенти однокурсники з якими я навчався на медичному факультеті Університету, колеги з аспірантури, колеги, товариші, однодумці, співпрацівники, підлеглі з Сибіру, Самбора, Львова.

У когорті близьких для мене людей була і є давня приятелька, Анна Рудницька, дещо молодша від мене, яку ми усі називали Анка. Ми разом росли і бавилися в дитинстві, навчались в одній гімназії (я на філії, Анна – в академічній), згодом навчались разом на медичному факультеті та аспірантурі, хоча і на різних спеціальностях. Анна вчилась в аспірантурі при кафедрі патологічної анатомії, я – при кафедрі нормальної фізіології. Можливо причиною того, що ми здобували освіту практично паралельно були колегіальні стосунки наших батьків, які були близькими знайомими з Рудницькими – з батьком Анни, гімназійним вчителем, істориком, письменником Юрієм Рудницьким (він підписував свої твори псевдонімом Юліан Опільський), її мамою – Марією Рудницькою (дівооче прізвище Кордюк), яка разом з моєю мамою, Теодозією Туною-Надрагою, працювали в Порадні Матері Народної лікарні.

Долі моєї родини і родини Рудницьких більш як на десятиліття розійшлися у 1947 році, коли нашу родину Надрогів (Олександра, Теодозію, Олену і мене – Богдана) було депортовано на спецпоселення в місто Анджеро-Судженськ Кемеровської області РРФСР. Родину Рудницьких теж не оминула лиха доля – рідний брат Анни, студент університету трагічно загинув у 1942 році, її вуйка – брата батька, Степана Рудницького, відомого географа, вченого, розстріляли у 1937.

Після повернення з заслання з Сибіру, у 1959 році нашій родині

дозволили мешкати в Галичині, проте без права прописки і проживання у Львові. Завдяки допомозі моїх давніх колег, зокрема професора Юліана Децика, я зміг влаштуватися лікарем-педіатром у Самбірській міській дитячій лікарні. Панство Рудницьких вдалися тоді до доволі відважного і ризикованого кроку – нелегально поселили в своєму будинку на Личакові моїх батьків – Олександра і Теодозію Надрагів, які жили в них протягом трьох років, а згодом, у 1962 року переїхали до мене в Самбір.

Закінчивши аспірантуру, Анна продовжила роботу на кафедрі патологічної анатомії, в 1954 році закінчила і захистила кандидатську дисертацію, згодом стала доцентом кафедри. Анна Юріївна, як її стали величати, продовжувала наукову роботу, запланувала та успішно виконала докторську дисертацію, однак у 1967 році її дисертацію до захисту не допустили, передусім з політичних міркувань. Проте це не зупинило її, як науковця, Анна продовжувала наукову роботу, друкувала наукові праці, статті. Низка результатів її наукової роботи дістали широке міжнародне визнання.

Наукова робота Анни Руницької під час навчання в аспірантурі та впродовж декількох наступних років була присвячена вивченню особливостей механізмів лейкоцитарних реакцій при різних патологічних станах. Результати експериментальних досліджень, проведених на лабораторних тваринах, стали основою її кандидатської дисертації «Распределение лейкоцитов в организме лабораторного кролика при разных способах убивания», яка була виконана під керівництвом завідувача кафедри патологічної анатомії професора Е.І. Пальчевського. Надалі А.Ю.Рудницька займалась вивченням патології щитовидної залози, результати її досліджень друкувались у провідних фахових журналах, збірниках.

Хоча кандидатська дисертація та більшість статей Рудницької були надруковані російською мовою, лекції, практичні заняття в 70-х, 80-х роках Анна Юріївна проводила українською, що було рідкістю в стінах нашого медичного інституту. Її студенти поряд з фаховими знаннями освоювали українську медичну термінологію. З початком національного відродження, в 90-х роках, Анна Юріївна разом з доцентами Петрух Л.І., Головка І.М., Томашевською О.Я. бере активну участь у підготовці до видання українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника, що був виданий у 2-х томах у 1995 році. У цей же час Анна Рудницька стає активним членом Українського лікарського товариства у Львові.

Куратор унікального Музею хвороб людини. Ініціатор

відновлення роботи Лікарської комісії НТШ (секретар), товариства «Народна лікарня», Музею історії медицини Галичини ім. М. Панчишина. Пише низку статей із питань медичної етики, деонтології, історії української медицини. Член Суду лікарської честі УЛТ. На посаді доцента пропрацювала аж до виходу на пенсію 1985 року. Відтоді перейшла на практичну роботу, передаючи свій багатий науковий і практичний досвід молодшій генерації лікарів.

Анна Рудницька є одним з найкращих патологоанатомів України, Дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка, відповідальним редактором XVI тому «Лікарського збірника», почесним членом УЛТ від 1998 року. 2002 року доц. А. Рудницька нагороджена грамотою Любомира (Гузара) – Верховного архієпископа Львівського, Києво-Галицького Митрополита, Кардинала Римської Церкви – за відродження шпиталю ім. Митрополита Андрея Шептицького «Народна лікарня». 2013 року нагороджена пам'ятною медаллю «140-річчя НТШ». Незважаючи на досить поважний вік, Анна Рудницька і сьогодні продовжує працювати лікарем-консультантом Львівського обласного патолого-анатомічного бюро.

З нагоди Ювілею щиро вітаємо вельмишановну Ювілярку, Анну Рудницьку і зичимо щастя, міцного здоров'я, радості, перемоги віри, надії, добра і справедливості. Многая Вам літ!

*Від Лікарської комісії НТШ
Надрага Богдан Олександрович,
Надрага Богдан-Степан Олександрович*